

har allerede havt Leilighed til at gjendrive de Hovedanker, der af en Unden bleve fremsførte imod, hvad jeg havde sagt. Jeg fastholder kun, hvad jeg i den Henseende udtalte ved 2den Behandling, navnlig om selve den reelle Træfning — altsaa nu er der ikke længer Tale om den ideale; der er Tale om Træfningen af Skibe, hvis Afstand først skal maales, og af Skibe, der bevæge sig — her har jeg sagt, at Maalingen af Afstanden ikke frembyder store Vanskeligheder. Jeg har endvidere sagt, at Skibes Bevægelse ikke har nogen videre Indflydelse paa Træffesikkerheden, og vil det ærede Medlem ikke tro mig, saa kan jeg ikke Andet end tilbyde ham Skyderapporterne over Skydningen fra Forterne. Han kan da selv sammenligne Resultatet af Skydningen mod bevægeligt Maal og mod fast Maal, og han vil finde, at der ikke er nogen stor Forskjel. Det forudsætter naturligvis øvede Folk og Mandskab, der er noget mere øvet, end vore menige Artillerister i Almindelighed ere, men dog ikke mere øvede, end at vi kunne faae vore Underforporaler, som have en forholdsviis kort Uddannelse, tilstrækkelig indøvede til, at de kunne benytte og rette saadanne Kanoner ogsaa mod et bevægeligt Maal. Det ærede Medlem henvendte dernæst det Spørgsmaal til mig, om man ved 16tes Pantserplader forstod 16tes Pantser. Naagte jeg kun har set Artilleriets Oplysninger meget flygtigt, antager jeg dog, at der altid er ment 16tes Pantserplader. Ganste sikkert er disse Pantserplader anbragte paa Træ, og dernæst have de en Bagklædning. Træet er med Hensyn til den Modstand, det kan gjøre, slet ikke værd at tale om. Bagklædningens $1\frac{1}{4}$ " tykke Pantser lagt til de 16" bliver $17\frac{1}{4}$ ", men 17 eller endog 20" Tern paa den Afstand, hvor der skal gjenembrydes denne Pantsertykkelse, altsaa Skibssiden, gjør hverken fra eller til, thi jeg har tilstrækkelig godtgjort ved 2den Behandling, at det Skib, mod hvis Skibsside man vil skyde, maa absolut ind paa den kortere Distance, fordi det paa den lange Distance, hvor Dækket befastes, er meget mere udsat end paa den kortere Distance; men paa den kortere, altsaa indenfor $\frac{1}{2}$ Mil, gjør det ingen stor Forskjel, om det har 16 eller 20tes Pantser. Jeg veed ikke, hvor det ærede Medlem har den Oplysning fra, at udsendte Officerer skulde være komne tilbage og have udtalt, at man overalt anvendte drejende Pantsertaarne til det Skyts, der opstilles paa Søforter eller Rystbatterier. Disse Rapporter af udsendte Officerer ere mig ubekjendte; det er ganste sikkert, at de have omtalt, at man er begyndt at anvende omdrejende Pantsertaarne paa enkelte Steder, saavel paa Forter som paa Rystbatterier og paa Landforter i Almindelighed, men at de skulde findes overalt, veed jeg ikke Noget om. Endvidere kunne jo Anskuelserne om dækket eller udækket Opstilling være meget forskellige, thi de rette sig meget efter Ens egen Individualitet og Erfaring.

Overbevisningen om Nødvendigheden deraf under Affæren kan være delt. Jeg har dog i temmelig lang Tid været Chef for Kjøbenhavns Søbestilling, og jeg er kommen til den Overbevisning, at jeg hellere vil være udækket overfor Fjenden med mit Skyts, end jeg vil være dækket bag en Pantservæg eller i et Pantsertaarn, thi de beskytte nu i Reglen ikke mere, og Virkningen af Fjendens Skud bliver, naar de trænge igennem, meget farligere end ellers. Som sagt, det kan jo være en individuel Anskuelse, men jeg foretrækker ikke at have nogen saadan Beskyttelse. Jeg tror, at man i Almindelighed vil komme dertil, idetmindste paa Søforter — en anden Sag er det paa Landforter, der ere udsatte for en meget langvarig og meget sikker Beskydning, men af lettere Skyts. Der kan Dækning være meget nødvendig; men den Beskydning, som man kan vente mod Søforterne, har ikke saa overmaade Meget at sige, thi man maa vel erindre, at man bliver bestudt fra Skibe, der selv ere i Bevægelse, og som ere i en dobbelt Bevægelse baade paa Grund af deres Fart og paa Grund af Vandets Bevægelse, og at det som Følge deraf er overmaade vanskeligt at træffe fra langt Hold. Naar Skibene ville have rigtig Nytte af deres Kanoner maa de ind paa kort Hold, og det paa meget kort Hold, saaledes, at de ikke behøve at rette Kanonerne synderligt, idetmindste ikke hvad Artillerister kalde at rette, men kun nøjes med at rette dem i Waterpas. Det ærede Medlem mente dernæst, at man slet ikke kunde drage noget Resultat deraf, at han havde været med til at anskaffe en 14" Kanon til Marinen, thi man maatte vel lægge Mærke til, at denne Kanon var anbragt paa et bevægeligt Underlag, der kunde unddrage sig Kampen. Men man har dog vel ikke bevilget Kanoner, for at man skulde unddrage sig Kampen, det vilde dog være en mærkelig Anvendelse af Pengene. Hvad due Skibe da til, naar de ikke bruge deres Kanoner? Thi Skibenes Formaal er jo dog at søge og ikke at unddrage sig Kampen. Der blev endvidere sagt, at den store Vægt af Kanonerne spillede ingen Rolle paa Søforterne og paa Rystbatterierne etc., men at den store Vægt havde Meget at sige ved Marinen. Det var tilbørligt af den Grund, at man havde bevilget Staalkanoner. Men Styrken af Kanoner og Vægten af dem mener jeg har ligesaa Meget at sige paa Søforterne og Rystbatterierne som til søs, thi ere Kanonerne for tunge, kan man maaffe ikke mere betjene dem med Haandkraft og skal altsaa anvende Maskinkraft, og dette bliver da en overordentlig kostbar Historie. Der er ganste andre Hensyn, som ogsaa have Indflydelse paa Vægtbestemmelsen, og disse Hensyn gjælde ligesaa vel ombord paa Skibe som paa Landbatterier og Rystforter. Det ærede Medlem ønskede vistnok at kunne godtgjøre, hvorfor man ikke burde til Søforter og Rystbatterier anskaffe Kruppske